

CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN OEFENTHERAPEUTEN

Peiling 1 januari 2014

D.T.P. Van Hassel

R.J. Kenens

CIJFERS UIT DE REGISTRATIE VAN OEFENTHERAPEUTEN

Peiling 1 januari 2014

D.T.P. van Hassel

R.J. Kenens

Januari 2015

NIVEL

POSTBUS 1568 - 3500 BN UTRECHT

TELEFOON: 030 - 27 29 700

WEBSITE: WWW.NIVEL.NL/BEROEPEN-IN-DE-GEZONDHEIDSZORG

E-MAIL: BEROEPENREGISTRATIES@NIVEL.NL

HET NIVEL VERZAMELT EN VERSPREIDT KENNIS EN INFORMATIE OVER STRUCTUUR EN FUNCTIONEREN VAN DE GEZONDHEIDSZORG.

TOT DE ACTIVITEITEN VAN HET NIVEL BEHOREN HET VERRICHTEN VAN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK, REGISTRATIE- EN DOCUMENTATIE-ACTIVITEITEN ALSMEDE HET BEHEREN VAN EEN (ALGEMEEN TOEGANKELIJKE) BIBLIOTHEEK.

SAMENVATTING: PEILING 1 JANUARI 2014	6
1. INLEIDING	7
2. ACHTERGROND WERKZAMEN	8
2.1 Leeftijd	8
2.2 Werkveld.....	9
2.3 Omvang werkzaamheden.....	9
3. WERKZAMEN IN ZELFSTANDIG GEVESTIGDE PRAKTIJEN	11
3.1 Praktijkvorm.....	11
3.2 Type werkzaamheden.....	11
4. WERKZAMEN IN INSTELLINGEN	13
4.1 Instellingstype.....	13
4.2 Type werkzaamheden.....	13
5. REGIONALE SPREIDING WERKZAMEN	14
5.1 Dichtheid naar stedelijkheid en regio.....	14
6. PAS AFGESTUDEERDEN	16
6.1 Werkzame status	16
6.2 Opleiding.....	16

Achtergrond werkzaam

- Per 1 januari 2014 zijn er gebaseerd op de gewogen resultaten, 1661 werkzame oefentherapeuten; een toename van 5,9% t.o.v. 2012.
- Van deze groep is 56% oefentherapeut Cesar en 44% oefentherapeut Mensendieck.
- Van de werkzame oefentherapeuten is 91% een vrouw.
- De gemiddelde leeftijd van oefentherapeuten is 43,1 jaar
- Van de oefentherapeuten is:
 - 85% werkzaam in een zelfstandig gevestigde praktijk
 - 13% werkzaam in een instelling
 - 2% werkzaam in zowel een zelfstandig gevestigde praktijk als een instelling
- Een oefentherapeut werkt gemiddeld 31,7 uur per week

Werkzamen in zelfstandig gevestigde praktijken

- Oefentherapeuten in praktijken werken gemiddeld 32,1 uur per week
- Praktijkhouders hebben een werkweek van gemiddeld 32,7 uur, voor praktijkmedewerkers is dit 26,8 uur

Werkzamen in instellingen

- Gebaseerd op alleen de responsgroep werkt het grootste deel van de oefentherapeuten in instellingen in een verpleeg-/verzorgingshuis (45%).
- Gemiddeld werken oefentherapeuten in instellingen 26,8 uur per week

Regionale spreiding werkzaam

- Nederland telt 9,9 oefentherapeuten per 100.000 inwoners

Pas afgestudeerde oefentherapeuten

- Aan de enquête deden 54 oefentherapeuten mee, die in 2012 of 2013 hun diploma voor de opleiding oefentherapie behaalden.
- Hiervan heeft 72% de opleiding Cesar afgerond en 28% de opleiding Mensendieck.
- Het gemiddelde rapportcijfer voor de aansluiting van hun huidige functie op de opleiding is een 7,2.

1. INLEIDING

In 2002 is het NIVEL in opdracht van de VvOCM gestart met de registratie van oefentherapeuten Cesar en Mensendieck. Tweejaarlijks worden arbeidsmarktgegevens verzameld over het aantal, de kenmerken en geografische spreiding van oefentherapeuten in Nederland. In deze brochure worden de resultaten van de peiling per 1 januari 2014 weergegeven.

Deze gegevens zijn verkregen via een online-enquête onder oefentherapeuten die bij het NIVEL en de VvOCM geregistreerd zijn. Daarnaast zijn oefentherapeuten die zijn afgestudeerd in 2012 of 2013 uitgenodigd om deel te nemen aan de enquête. De totale respons bedroeg 47%, hetgeen nog wat hoger uitkomt (55%) als we rekening houden met de onbestelbare uitnodigingen. De aantallen in deze brochure zijn door middel van weging opgehoogd (tenzij anders vermeld). De gewogen resultaten vormen schattingen voor de populatie gebaseerd op de responsgroep. Bij de gepresenteerde cijfers moet dus rekening gehouden worden met betrouwbaarheidsmarges, die op aanvraag verstrekt kunnen worden.

2. ACHTERGROND WERKZAMEN

Op basis van de gewogen respons waren er op 1 januari 2014, exclusief waarnemers, 1.661 werkzame oefentherapeuten in Nederland. Deze groep bestaat uit 56% oefentherapeuten Cesar en 44% oefentherapeuten Mensendieck. Het merendeel van de oefentherapeuten is vrouw (91%). Vergeleken met het gewogen aantal op basis van de vorige peiling in 2012 is het aantal werkzame oefentherapeuten met 5,9% toegenomen.

2.1 LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd van oefentherapeuten is, wederom gebaseerd op de gewogen responsgroep, 43,1 jaar. De gemiddelde leeftijd van de oefentherapeuten Cesar (42,2 jaar) ligt iets lager dan die van oefentherapeuten Mensendieck (44,3 jaar).

De verdeling van oefentherapeuten over de verschillende leeftijdscategorieën varieert van 12% tot 17,5%, met uitzondering van de twee leeftijdscategorieën onder de 30 jaar en de categorie 60 jaar en ouder waar het aandeel lager ligt (tabel 1). In totaal is 26% jonger dan 35 jaar en 16% is 55 jaar of ouder. De leeftijdsopbouw tussen mannen en vrouwen verschilt soms duidelijk. Zo is ruim 18% van de vrouwen 45-49 jaar, terwijl dit voor 8,5% van de mannen geldt.

Tabel 1: Leeftijdsopbouw werkzame oefentherapeuten¹ naar geslacht, op 1 januari 2014 (gewogen resultaten)

klasse	Man		Vrouw		Totaal	
	N	%	N	%	N	%
< 25	2	1,4	66	4,3	68	4,1
25-29	12	8,4	128	8,5	141	8,5
30-34	23	15,4	193	12,8	216	13,0
35-39	26	17,8	176	11,6	202	12,2
40-44	21	13,9	188	12,4	209	12,6
45-49	13	8,5	278	18,4	291	17,5
50-54	24	16,0	247	16,3	270	16,3
55-59	26	17,4	172	11,3	197	11,9
>= 60	2	1,1	65	4,3	67	4,0
Totaal	148	100,0	1513	100,0	1661	100,0

¹Exclusief waarnemers

Uit de enquête blijkt dat van de groep 55 jaar en ouder 18% concrete plannen heeft om binnen twee jaar definitief te stoppen met werken. Voor de leeftijdsgroep 40 tot 55 jaar is dat slechts 3%.

2.2 WERKVELD

Het grootste deel (85%) van de oefentherapeuten is alleen werkzaam in een zelfstandig gevestigde praktijk, 13% werkt uitsluitend in een instelling en 2% werkt in beide.

Vrouwen (85%) werken vaker in een zelfstandig gevestigde praktijk dan mannen (77%).

Andersom werken mannen vaker in een instelling dan vrouwen (20% tegen 13%).

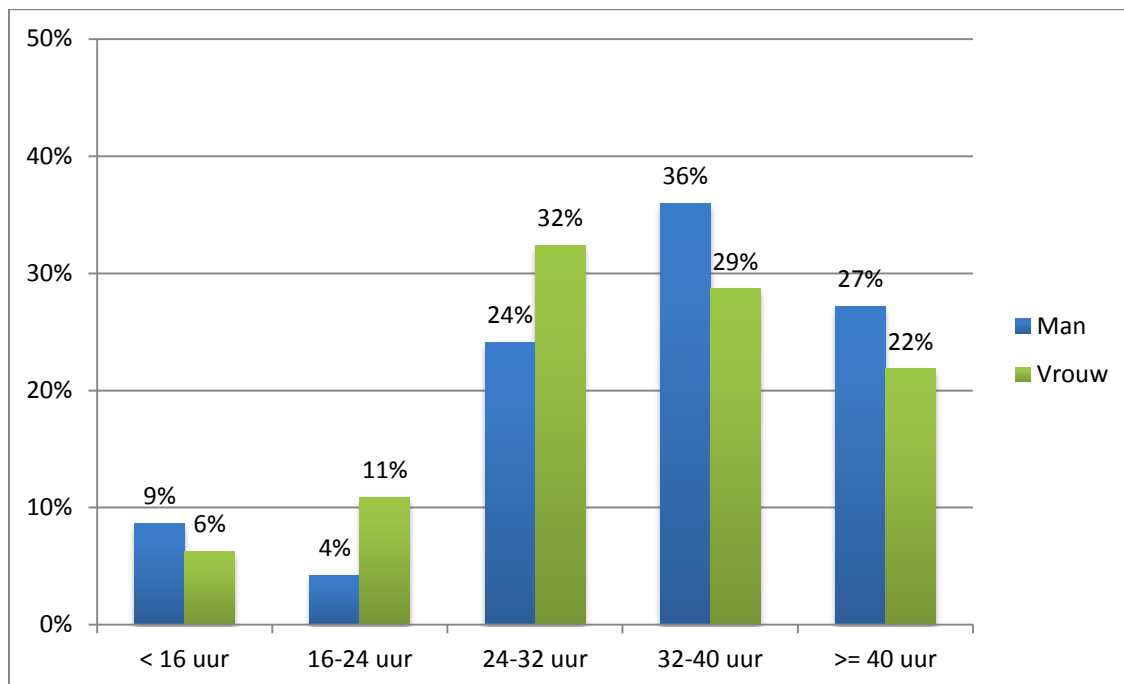
2.3 OMVANG WERKZAAMHEDEN

Van alle werkzame oefentherapeuten heeft 76% een parttime baan¹. Dit geldt in grotere mate voor de oefentherapeuten in loondienst (81%) dan voor zelfstandig gevestigde oefentherapeuten (74%).

In de enquête gaven de oefentherapeuten aan 31,7 uur per week te werken. Ook dit gemiddelde is gebaseerd op de gewogen responsgroep. Vrouwen hebben gemiddeld genomen een kortere werkweek (31,5 uur) dan hun mannelijke collega's (33,7 uur). Circa 50% van de vrouwen werkt minder dan 32 uur tegenover 37% van de mannen (figuur 1).

¹ Wanneer oefentherapeuten twee parttime banen hebben en bij elkaar opgeteld een minimum aantal uur werken, dan zijn zij als fulltimers gerekend.

Figuur 1: Relatieve verdeling van de omvang van de werkweek in uren naar geslacht, op 1 januari 2014 (gewogen resultaten)

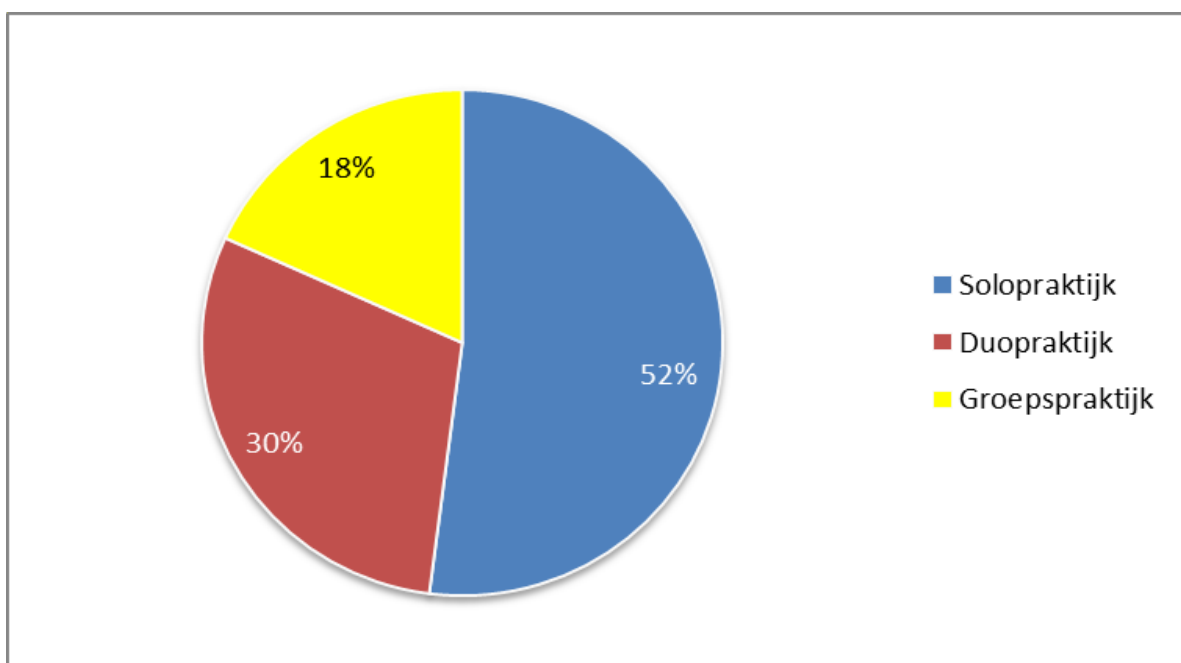
Het grootste deel (52%) wil geen verandering in het aantal uren dat ze werken. Circa 39% wil meer en 9% wil minder uren gaan werken. Van de groep die minder dan 16 uur werken, wil 48% meer en 3% minder uren werken. Van degenen met een werkweek van 32 uur of meer wil 30% meer en 14% minder uren werken. De meest genoemde reden van alle werkzame oefentherapeuten om meer te willen werken is omdat het financieel aantrekkelijk is.

3. WERKZAMEN IN ZELFSTANDIG GEVESTIGDE PRAKTIJKEN

3.1 PRAKTIJKVORM

Aan de zelfstandig gevestigde oefentherapeuten is in de enquête gevraagd met hoeveel oefentherapeuten zij (naast henzelf) in hun praktijk(en) werkten. Dan blijkt dat bij ruim de helft van alle locaties (52%) er geen collega-oefentherapeut in de praktijk werkt (solopraktijk), in ruim 30% van de gevallen werkt nog één andere collega in de praktijk (duopraktijk), en bij circa 18% van de locaties gaat het om een groepspraktijk waar nog twee of meer collega-oefentherapeuten werken (figuur 2).

Figuur 2: Verdeling van de praktijkvorm gebaseerd op het aantal oefentherapeuten per praktijk, op 1 januari 2014 (alleen de responsgroep; ongewogen resultaten)

3.2 TYPE WERKZAAMHEDEN

Eerder zagen we al dat alle oefentherapeuten gemiddeld 31,7 uur per week werken. Gemiddeld werken praktijkhouders meer, gemiddeld (32,7 uur) tegen 26,8 uur per week voor oefentherapeuten die praktijkmedewerkers zijn (tabel 2). Zowel praktijkhouders als -medewerkers zijn het grootste deel van hun tijd met patiëntgebonden zorg bezig

(respectievelijk 78% en 87%). Zoals kon worden verwacht, zijn praktijkhouders relatief meer tijd kwijt aan administratieve werkzaamheden (14%) dan praktijkmedewerkers 10%).

Tabel 2: Verdeling van gemiddeld aantal werkuren per week naar type werkzaamheden, uitgesplitst naar praktijkhouder en praktijkmedewerker in loondienst, op 1 januari 2014 (gewogen resultaten)

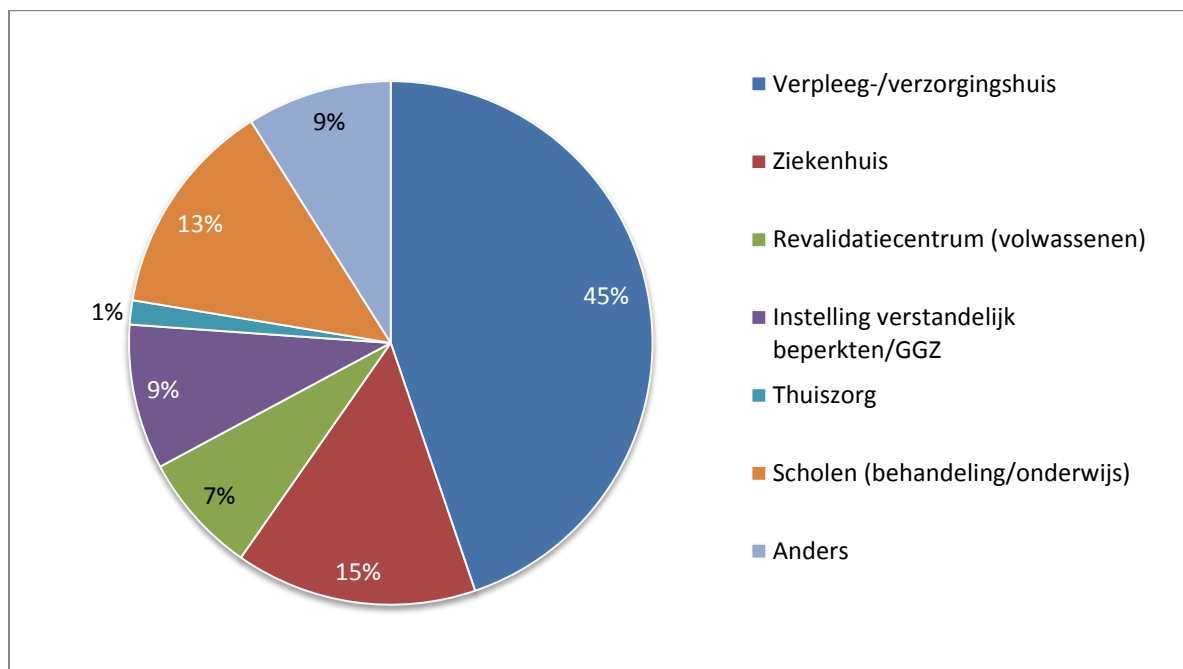
	Patiëntenzorg		Administratie		Overig		Totaal	
	uur	%	uur	%	uur	%	uur	%
Praktijkhouder	25,5	78,2	4,7	14,4	2,4	7,4	32,7	100
Praktijkmedewerker	23,2	86,6	2,7	10,0	0,9	3,5	26,8	100
Totaal (praktijk)	25,3	78,9	4,5	14,1	2,3	7,0	32,1	100

4. WERKZAMEN IN INSTELLINGEN

4.1 INSTELLINGSTYPE

Eerder zagen we al dat 13% van alle werkzame oefentherapeuten uitsluitend in loondienst van een instelling werkt en 2% zowel in een instelling als in een eigen praktijk. Wanneer gekeken wordt naar het type instelling (figuur 3), dan blijkt het grootste deel in loondienst is van een verpleeg-/verzorgingshuis (45%). Daarna volgen het ziekenhuis (15%) en het onderwijs (13%).

Figuur 3: Verdeling oefentherapeuten in loondienst van een instelling, op 1 januari 2014 (alleen responsgroep; ongewogen resultaten)

4.2 TYPE WERKZAAMHEDEN

De oefentherapeuten die de enquête invulden en werkzaam zijn in een instelling werken gemiddeld wat minder dan hun collega's in een praktijk: 26,8 uur per week. Opvallend is dat de verdeling van werkzaamheden van oefentherapeuten in loondienst van een instelling nagenoeg hetzelfde is als van oefentherapeuten werkzaam in een zelfstandige praktijk. Gemiddeld besteden zij 82% van hun tijd aan patiëntenzorg, 14% aan administratie en 4% aan overige werkzaamheden.

5. REGIONALE SPREIDING WERKZAMEN

5.1 DICHTHEID NAAR STEDELIJKHEID EN REGIO

Op basis van het gewogen aantal werkzame oefentherapeuten op 1 januari 2014 telt Nederland 9,9 oefentherapeuten per 100.000 inwoners. Uit de spreiding van oefentherapeuten over de verschillende gebieden naar verstedelijking blijkt, dat de dichtheid in matig stedelijke gemeenten het hoogst (12,6) is en in niet-stedelijke gemeenten het laagst (8,1).

Tabel 3: *Aantal oefentherapeuten per 100.000 inwoners naar stedelijkheid, op 1 januari 2014*^{1 2 3} (gewogen resultaten)

	Aantal inwoners	Aantal oefentherapeuten	Aantal oefentherapeuten per 100.000 inwoners
Zeer sterk stedelijk	3.483.416	376	10,8
Sterk stedelijk	4.565.367	493	10,8
Matig stedelijk	3.443.423	436	12,6
Weinig stedelijk	3.620.315	381	10,5
Niet-stedelijk	1.716.768	138	8,1

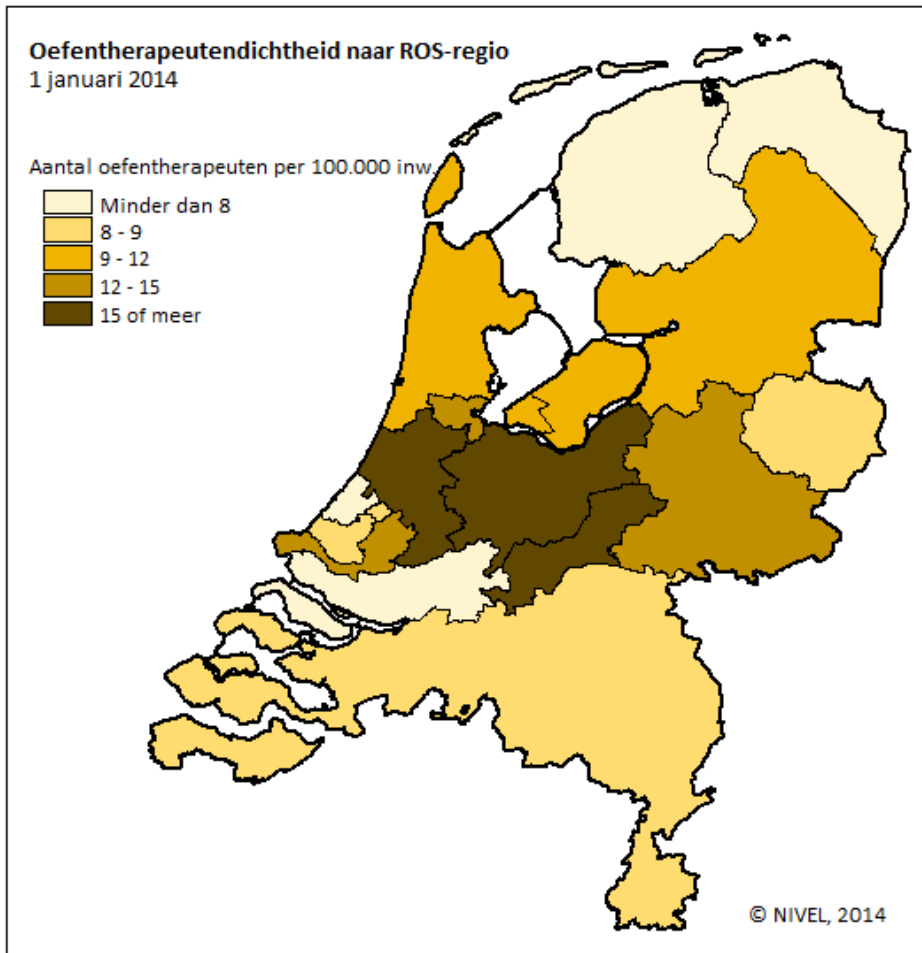
¹ Bron aantallen inwoners per regio: CBS.

² Oefentherapeuten werkzaam in verschillende stedelijke gebieden tellen meerdere keren mee.

³ Van 64 oefentherapeuten (gewogen aantal) is de werklocatie onbekend.

Uit figuur 4 blijkt dat de hoogste dichtheid is terug te vinden in het midden van het land, in en rondom de provincie Utrecht. In o.a. Groningen en Friesland bestaat juist een relatief lage dichtheid. Hierbij is belangrijk dat de aantallen oefentherapeuten alleen naar geslacht en leeftijd en dus niet *naar regio* gewogen zijn.

Figuur 4: Oefentherapeutendichtheid naar ROS-regio, op 1 januari 2014
(gewogen resultaten)^{1 2 3}

¹ Bron aantallen inwoners per regio: CBS.

² Oefentherapeuten werkzaam in verschillende ros-regio's tellen meerdere keren mee.

³ Van 64 oefentherapeuten (gewogen aantal) is de werklocatie onbekend.

6. PAS AFGESTUDEERDEN

6.1 WERKZAME STATUS

Aan de enquête deden 54 oefentherapeuten mee die in 2012 of 2013 hun diploma voor de opleiding oefentherapie behaalden. Van deze groep heeft 72% de opleiding Cesar afgerond en 28% de opleiding Mensendieck. Ruim 83% van de pas afgestudeerden was op 1/1/2014 werkzaam als oefentherapeut, meestal als zelfstandig gevestigde (tabel 4).

Tabel 4: Werkzame status van oefentherapeuten, die in 2012 en 2013 hun diploma voor oefentherapie behaalden, op 1 januari 2014 (alleen de responsgroep; ongewogen resultaten)

	abs	%
Werkzaam als oefentherapeut	45	83,3
Waarnemer	10	18,5
In loondienst	14	25,9
In loondienst en zelfstandig gevestigd	3	5,6
Zelfstandig gevestigd	18	33,3
Niet werkzaam als oefentherapeut	9	16,7
Wil binnen twee jaar gaan werken	8	14,8
Geen plannen om te gaan werken	1	1,9
Totaal	54	100,0

6.2 OPLEIDING

De oefentherapeuten afgestudeerd in 2012 en 2013 zijn ook ondervraagd over de aansluiting van de opleiding op hun huidige functie. De 53 oefentherapeuten die deze vraag hebben beantwoord, gaven hiervoor gemiddeld een 7,2 als rapportcijfer. Voor de afgestudeerde oefentherapeuten Mensendieck (7,5) ligt dit hoger dan voor degenen die de opleiding Cesar hebben gevolgd (7,1).

Oefentherapeuten zijn vooral tevreden met de therapeutische vaardigheden die zij tijdens de opleiding hebben verworven. Zo is 90% het (helemaal) eens met de stelling:

“Mijn opleiding heeft in sterke mate bijgedragen aan het niveau van mijn kennis en vaardigheden.”

Minder tevreden is men over de ondernemende competenties om als beginnend beroepsbeoefenaar adequaat te functioneren. Van de pas afgestudeerde deelnemers aan de enquête is 27% het (helemaal) eens met de stelling:

“Na het afronden van mijn opleiding beschik ik over voldoende ondernemende competenties om als beginnend beroepsbeoefenaar adequaat te functioneren.”